

Lublin, 30 listopada 2010

RIO – II – 602/65/2010

Pani Maria Gumieniak
Wójt Gminy Uchanie
ul. Partyzantów 1
22 - 510 Uchanie

Szanowna Pani,

W dniach od 16 do 30 września 2010 r. inspektorzy kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Regina Krzanowska, Beata Grabowska i Edyta Gutalska – Konior – przeprowadzili problemową kontrolę gospodarki finansowej gminy Uchanie w zakresie rachunkowości. Protokół kontroli podpisano 30 września 2010 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych:

1.1. Niesporządzanie na koniec okresów sprawozdawczych zestawień obrotów dzienników częściowych.

W przypadku stosowania dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września

1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) – str. 2 protokołu.

- 1.2. *Dokonywanie zapisów w dzienniku Urzędu Gminy bez wskazania rodzaju dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, daty zapisu oraz daty dokonania operacji, w sytuacji gdy różni się ona od daty dokumentu.*

Zapisów w dzienniku Urzędu Gminy dokonywać ze wskazaniem m.in. daty operacji gospodarczej i rodzaju dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości – str. 3 protokołu.

- 1.3. *Niezamieszczanie na dowodach bankowych oraz dowodach PK „Polecenie księgowania” adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, a na rachunkach, fakturach i listach wypłat adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem rachunkowym.*

Brak podpisu na dowodach źródłowych osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych.

Wszystkie dowody księgowe sprawdzać pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zamieszczać na nich podpis osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości oraz postanowień § 22 „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy w Uchaniach”, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 25/2008 Wójta Gminy Uchanie z dnia 31 lipca 2008 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości – str. 3, 4 protokołu.

- 1.4 *Niezachowanie systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- a) do konta 130/J/1 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną według podziałek klasyfikacji budżetowej;
- b) mylne wpłaty na rachunek budżetu gminy ewidencjonować jako „sumy do wyjaśnienia” wyłącznie w księgach rachunkowych budżetu gminy na kontach: Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”;

c) należności z tytułu czynszu najmu ujmować na podstawie wystawionych dla odbiorcy faktur VAT (np. za najem lokali użytkowych) następująco:

* w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:

- kwota netto:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”,

- należny podatek VAT:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,

- wpływ środków pieniężnych z tytułu powyższych dochodów (kwota brutto):

* w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- w księgach rachunkowych budżetu gminy (w przypadku wpływu bezpośrednio na rachunek bankowy wspólny dla budżetu i jednostki budżetowej):

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

- przelew podatku VAT do urzędu skarbowego (wg wyciągu bankowego):

* w księgach rachunkowych budżetu gminy:

Wn 901 „Dochody budżetu”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”,

* w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:

Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych - dochody”

oraz równocześnie techniczny zapis ujemny:

(-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”

(-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych - dochody”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.; w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

Wskazany sposób księgowania przelewu podatku VAT do urzędu skarbowego dotyczy sytuacji, gdy jednostka nie ponosi kosztów związanych z przychodami opodatkowanymi (tj. od VAT należnego nie odlicza VAT naliczonego w fakturach dostawców). W sytuacji odliczania podatku VAT naliczonego w fakturach dostawców dodatkowo należy zaewidencjonować podatek podlegający odliczeniu na koncie 225 oraz dokonać korekty poniesionych wydatków o kwotę podatku VAT naliczonego, podlegającego odliczeniu od podatku VAT należnego;

d) przelew z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zwrotu funduszu alimentacyjnego ewidencjonować:

* w księgach rachunkowych budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu” - w części należnej dla budżetu gminy,

Ma 224 „Rozrachunki budżetu” (analityka wg tytułów i kontrahentów) w części należnej dla budżetu państwa,

* w księgach rachunkowych Urzędu Gminy – w części należnej dla budżetu gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”;

e) na stronie Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” ujmować wydatki budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych (miesięcznych) sprawozdań Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 4, 5, 13 protokołu.

2. W zakresie sporządzania sprawozdań:

2.1. *Nieprawidłowe sporządzenie w 2010 r. „Prognozy kwoty długu”, załączonej do wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego.*

Występując do Regionalnej Izby Obrachunkowej o opinię o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 – 4 i art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.), zgodnie z przepisami art. 91 ust. 2 tej ustawy, w załączonej do wniosku „Prognozie kwoty długu” zamieszczać rzetelne dane wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych i sporządzonych na ich podstawie sprawozdań – niezbędne do wydania przez Skład Orzekający opinii, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 7 października

1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) – str.6, 7, 8, 9, 10 protokołu.

- 2.2. *Niewprowadzenie zmian do budżetu gminy na 2010 r., po ustaleniu na koniec roku 2009 faktycznego wyniku wykonania budżetu z lat ubiegłych (w planie przychodów i rozchodów budżetu w 2010 r. stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały Nr XXXV/180/2010 Rady Gminy Uchanie z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2010 wykazano nadwyżkę z lat ubiegłych w kwocie 400.036,00 zł, jako źródło pokrycia deficytu budżetowego, w sytuacji gdy z bilansu wykonania budżetu gminy na dzień 31.12.2009 r. wynikają aktywa netto budżetu w kwocie (-) 24.384,05 zł (niedobór) i wolne środki w kwocie 75.618,95 zł).*

Wprowadzać stosowną uchwałą Rady Gminy korektę budżetu gminy, mającą na celu zrównoważenie budżetu, przez zwiększenie przychodów ze źródeł innych niż nadwyżka z lat ubiegłych, określonych w art. 217 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 4 i 6 ustawy o finansach publicznych bądź zmniejszenie wydatków budżetu, w związku z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 3 i 4 tej ustawy – str. 9 protokołu.

- 2.3. *Wykazanie w sprawozdaniu Rb-NDS „Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2010 r. nieprawidłowych danych w zakresie przychodów i rozchodów (w poz. D.13 – po stronie wykonania – wykazano nadwyżkę z lat ubiegłych w kwocie 400.036,95 zł i w poz. D.17 „inne źródła” wolne środki w kwocie 100.003,00 zł, mimo że z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego na dzień 31.12.2009 r. oraz z ewidencji księgowej budżetu gminy (konta 960, 961, 967) wynika niedobór budżetu w kwocie 24.384,05 zł i wolne środki w kwocie 75.618,95 zł oraz w poz. D.21 wykazano kwotę spłaconych kredytów i pożyczek w wysokości 50.003,50 zł, zamiast zgodnie z ewidencją księgową w kwocie 49.999,50 zł).*

W sprawozdaniu Rb-NDS „Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane dotyczące kwot przychodów i rozchodów – po stronie wykonania – w wysokości wynikających z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy, w tym nadwyżkę z lat ubiegłych i kwotę wolnych środków w wysokości faktycznie osiągniętych za lata ubiegłe, stosownie do przepisów § 10 pkt 6 i 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – str. 10, 11 protokołu.

2.4. *Niewykazanie w sprawozdaniu Rb-27 S za okres od początku roku do 30 czerwca 2010 r. wymaganych danych.*

W sprawozdaniu budżetowym Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, sporządzanym za marzec, czerwiec, wrzesień i za rok wypełniać kolumny: „Plan (po zmianach)”, „Należności”, „Potrącenia”, „Dochody otrzymane”, „Saldo końcowe”; „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy”, „Skutki udzielonych przez gminę: ulg i zwolnień...”, „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy”, stosownie do przepisów § 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – str. 11, 12 protokołu.

2.5. *Wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za okres od początku do 30 czerwca 2010 r. danych w kolumnie 9, 10, 11 „saldo końcowe ogółem, w tym zaległości oraz nadpłaty” na podstawie ksiąg rachunkowych oraz niewykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S za okres od początku do dnia 30 czerwca 2010 r. danych w dz. 852, rozdz. 85205, § 4213 w kwocie 886,40 zł wynikających ze sprawozdań jednostkowych Szkoły Podstawowej w Uchaniach oraz Gimnazjum w Jarosławcu).*

Zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – str. 12, 13, 16 protokołu.

2.6. *Przyjęcie od kierowników jednostek oświatowych (Szkoła Podstawowa w Teratynie, Szkoła Podstawowa w Uchaniach, Gimnazjum w Jarosławcu) nieprawidłowo sporządzonych miesięcznych jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2010 r. (jednostki wykazały w sprawozdaniu dane o dochodach wykonanych w II kwartale 2010 r. zamiast narastająco za okres od początku roku).*

Niewyegzekwowanie od kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Uchaniach sprawozdania Rb-27S (zrealizowane przez jednostkę dochody budżetowe w okresie od początku roku do dnia 30 czerwca 2010 r. w dz. 758, rozdz. 75814, § 0920 w kwocie 6,08 zł zostały wykazane w kwartalnym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ z

wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego zamiast w sprawozdaniu Rb-27S).

Egzekwować od kierowników jednostek budżetowych obowiązek przedłożenia prawidłowo sporządzonych miesięcznych sprawozdań Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, w tym zawierających dane – w zakresie wykonania – narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego i sprawdzać je pod względem formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów § 4 pkt 3 lit. b, § 5 pkt 2, § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – str. 12, 13 protokołu.

2.7. *Wykazanie w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S za okres od początku roku do 30 czerwca 2010 r.:*

- w kolumnie „Wydatki wykonane” kwot niezgodnych z ewidencją analityczną do rachunku bieżącego (w dz. 750 rozdz. 75095 § 4010 zaniżono dane o kwotę 96,33 zł, a w dz. 750 rozdz. 75095 § 4110 zawyżono o tę kwotę),
- w kolumnie „Plan (po zmianach)” danych w zakresie planu niezgodnych z ewidencją analityczną do konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” (na koncie 980 wykazano plan wydatków większy o 1.242.673,21 zł niż wykazano w sprawozdaniu Rb-28S Urzędu Gminy, wskutek wprowadzenia na to konto planu wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w kwocie 1.453.173,85 zł oraz niewykazania na tym koncie danych w zakresie planu wydatków Urzędu Gminy w dz. 801, rozdz. 80110 i 80113 oraz dz. 852 rozdz. 85295 w kwocie 210.500,64 zł).

W kolumnie „Wydatki wykonane” sprawozdania jednostkowego Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, stosownie do przepisów § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W kolumnie „Plan (po zmianach)” tego sprawozdania wykazywać dane o planowanych wydatkach, zgodnie z przepisami § 8 ust. 2 pkt 1 „Instrukcji...”, wynikające z ewidencji analitycznej do konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, stosownie do przepisów § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia i zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z przepisami § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.

Na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” ujmować po stronie Wn plan finansowy wydatków budżetowych Urzędu Gminy oraz jego korekty (zwiększenia zapisem dodatnim a zmniejszenia zapisem ujemnym). Dokonać korekty nieprawidłowo wprowadzonych na to konto kwot planu finansowego – str. 13, 14, 15 protokołu.

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienie o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Uchanie